

NEWSLETTER

Weesbrongevoelige inrichtingen
2017 #1

VOORWOORD

Geachte lezer,

We houden jullie met deze zesde nieuwsbrief op de hoogte over het reilen en zeilen bij de weesbrongevoelige inrichtingen. Een goede communicatie en informatie naar de betrokken sectoren vindt het FANC zeer belangrijk in de strijd tegen deze ongewenste radioactieve bronnen. Daarom geven we jullie graag meer informatie, tips en toekomstplannen via deze nieuwsbrief.

Veel leesplezier!

OPLEIDINGEN

Volgende opleidingen zijn in 2017 voorzien:

- 16 mei : opleiding voor Franstalige intervenanten – **zonder meetpoort**
- 19 mei: opleiding voor Nederlandstalige intervenanten – **zonder Meetpoort**

Deze opleiding is GRATIS en zal plaatsvinden van 9u tot 13u.

- 17 oktober: opleiding voor Franstalige intervenanten – **met meetpoort**
- 20 oktober: opleiding voor Nederlandstalige intervenanten – **met meetpoort**

Deze opleiding is **gratis** en zal plaatsvinden van 9u30 tot 16u.

Voor meer informatie en de inschrijvingsmodaliteiten, kan u terecht op onze [website](#).

Indien uw bedrijf eveneens interesse heeft in het organiseren van een opleiding op maat, vragen wij om u te wenden tot uw overkoepelende organisatie die met de hulp van het FANC de organisatie van de opleiding kan coördineren.

Het FANC kan steeds het nodige lesmateriaal voorzien: presentaties, posters, ...

STAND VAN ZAKEN

De volledige cijfers van 2016 zijn gekend!

Een volledig overzicht (begin 2012 - eind 2016) van interessante cijfergegevens met betrekking tot weesbronnen en meetpoorten zijn beschikbaar.

Hoeveel weesbrongevoelige inrichtingen of meetpoorten zijn reeds geregistreerd in België? Hoeveel alarmen werden er gemeld? Wat werd er zoal gevonden?

Wij hebben voor u de gegevens van 2016 gebundeld. Voor meer informatie kan u terecht in ons dossier "[ervaringsgegevens WBG!](#)"

INSPECTIES BIJ WEESBRONGEVOELIGE INRICHTINGEN

De weesbrongevoelige inrichtingen waarbij eind 2015 radioactief materiaal aanwezig was, werden door het FANC opgenomen in het inspectieprogramma van 2016. In dat kader werden **28 inspecties** uitgevoerd door 5 verschillende inspecteurs.

Meerdere inbreuken konden herhaaldelijk worden vastgesteld. Hieronder kan u de meest frequente inbreuken terugvinden:

FREQUENTE INBREUKEN	OPMERKINGEN EN TIPS
Het meetinstrument alsook de andere meetapparaten gebruikt voor het meten van de radioactiviteit dienen minstens één keer per jaar onderhouden en gekalibreerd te worden. Art. 14 – KB 14/10/2011	Hoewel het onderhoud van de meetpoort in de meeste gevallen voorzien was, was er in veel gevallen geen jaarlijks onderhoud voorzien voor de handmeettoestellen. Informeer U bij uw leverancier van de meettoestellen en/of meetpoort.
Onvolledige interventieprocedures. Art. 5 - FANC besluit 17/11/2014	Volgende zaken dienen zeker opgenomen te worden in een interventieprocedure: <ul style="list-style-type: none"> • Waarschuwingsdrempel; • Wanneer dient beroep gedaan te worden op erkend deskundige; • Wanneer kan een lading teruggestuurd worden. • ...
De uitbaters van weesbrongevoelige inrichtingen zijn ertoe gehouden een register bij te houden van al de radioactieve stoffen die zij na een interventie op hun site hebben opgeslagen. Art. 5 – KB 14/10/2011	Er kon herhaaldelijk worden vastgesteld dat er geen register van alarmen met vermelding van de reden van het alarm (vals alarm, persoon die medisch onderzoek heeft ondergaan, homogeen onder de actiedrempel,...) wordt bijgehouden. FANC vraagt om de oorzaak van elk alarm te registreren om achteraf discussies te vermijden. Tijdens een inspectie dient immers een verklaring gegeven te worden voor elk alarm dat plaatsvond op de meetpoort.
Melding van een interventie aan het FANC Art. 4 – KB 14/10/11 Art. 2 – FANC besluit 17/11/14	De algemene regel is dat elk alarm binnen de 24u gemeld moet worden aan het FANC. De enige uitzonderingen hierop zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Alarm door de aanwezigheid van medische kortlevende radionucliden die onmiddellijk verwerkt kan worden en waarbij het ziekenhuis van oorsprong niet gekend is, • Homogeen alarm onder de actiedrempel, • Valse alarmen, • Alarm ten gevolge van de behandeling van de chauffeur.
Opleiding van intervenanten en personeel Art. 6 – KB 14/10/11	Jaarlijks organiseert het FANC opleidingen voor intervenanten met of zonder meetpoort. Een periodieke heropfrissing is aanbevolen. Het FANC kan ook ondersteuning bieden aan opleidingen die door de uitbater zelf georganiseerd worden.

In 2017 zullen de uitbaters van een meetpoort die nog niet eerder een bezoek kregen van het FANC, geïnspecteerd worden.

INCIDENTEN

1. Op 7 juni 2016 vond er bij een verbrandingsinstallatie een alarm plaats waarbij de waarschuwingsdrempel overschreden was. Conform de procedure werd beroep gedaan op een erkende deskundige voor de uitsortering van de lading. Er werden enkele kleine metallische plaatjes en een stempelkussenvormig voorwerp gevonden (zie foto). Op de verpakking staat "Radium Belge" te lezen. In contact met het voorwerp kon een dosistempo van meer dan 10 mSv/u gemeten worden.

Tijdens de inspectie van het FANC op 28 juli 2016 kon worden vastgesteld dat dit voorwerp nog aanwezig was. De procedure "dringende ophaling" werd in gang gezet en de afvoer van het voorwerp naar Belgoprocess vond plaats op 4 augustus 2016. **We willen hierbij benadrukken dat het resultaat van de interventie door de erkende deskundige zo snel als mogelijk aan het FANC moet worden overgemaakt teneinde tijdig de juiste beslissingen te kunnen nemen.**

2. Op 27 mei 2016 werd er in de haven van Antwerpen een alarm veroorzaakt door een container gevuld met messing schroot. Na het contacteren van de aangever, bleek dat deze container zich reeds op het schip met bestemming China bevond. Het FANC gaf de toestemming om deze container terug richting België te sturen mits het akkoord van de leverancier om de interventie conform de richtlijnen te laten uitvoeren en hiervoor de financiële gevolgen te dragen. Op 19

augustus 2016 kwam de container opnieuw aan in België. Na uitsortering bleek dat het alarm veroorzaakt werd door een gedemonteerde bron. **Hoewel het maximale dosistempo in contact met de container slechts 3 μ Sv/u bedroeg, werd in contact met de bron tot 60 mSv/u gemeten aangezien het over de beta-straler Sr-90 ging. De bron werd in oktober 2016 afgevoerd naar Belgoprocess.**

3. Op woensdag 5 oktober 2016 detecteerde een meetpoort bij een schroothandelaar in de provincie Luik twee radioactieve bronnen in een binnenkomende lading schroot. De schroothandelaar reageerde correct en riep de hulp in van de meetpoortleverancier en een erkend deskundige van Controlatom, die de radioactieve bronnen hebben opgespoord en afgezonderd. Het bleek te gaan om twee Cesium-137-bronnen met een totale activiteit van 1,74 GBq. De bronnen werden op 7 oktober 2016 afgevoerd naar Belgoprocess voor verwerking en tijdelijke opslag. Het FANC heeft een onderzoek ingesteld om te achterhalen waar de bronnen vandaan komen en hoe ze in de schrootlading beland zijn maar heeft de eigenaar van de bronnen niet kunnen terugvinden. Na analyse werd dit voorval ingedeeld op niveau 1 van de INES-schaal. INES (International Nuclear Event Scale) is een communicatieinstrument die toelaat om de ernst van een gebeurtenis met ioniserende straling begrijpelijk voor te stellen. Deze schaal telt zeven niveaus, gaande van 1 (anomalie) tot 7 (zwaar ongeval).

AANGIFTES

Vorig jaar werd een nieuwe tool (wizard) voor het indienen van aangiftes in gebruik genomen. Er kon worden vastgesteld dat deze meteen door de meeste weesbrongevoelige inrichtingen gebruikt werd. Binnenkort zullen aangiftes enkel via deze weg mogelijk zijn!

Voor vragen over deze tool, kan u steeds terecht op radioactivity@fanc.fgov.be.

De wizard kan u nog steeds vinden via het algemene dossier "weesbrongevoelige inrichtingen" op de website van het FANC of rechtstreeks via www.orphansources.be.

FANC

federaal agentschap voor nucleaire controle

Ravensteinstraat 36
1000 Brussel

meldpunt@fanc.fgov.be
+32 (0)2 289 21 11

Verantwoordelijke uitgever: Jan Bens
Algemene coördinatie: Dienst Communicatie FANC
Redactie: Katleen De Wilde en Daan Van der Meersch
Grafische vormgeving: Simpl.be